

## **Ոչ հրապարակային ներդրումային ֆոնդերի (կանոնների կամ կանոնադրության) գրանցման ուղեցույց**

**Սույն ուղեցույցն ունի ճանաչողական բնույթ, որի նպատակն է հակիրճ տեղեկատվություն տրամադրել ոչ հրապարակային ներդրումային ֆոնդերի գրանցման կարգավորումների վերաբերյալ:**

**Ուղեցույցը չի հանդիսանում իրավաբանական խորհրդատվություն, և ցանկացած անձ որևէ գործընթաց իրականացնելիս պետք է հիմնվի օրենսդրության ամբողջական ուսումնասիրության վրա:**

**ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ:** Ոչ հրապարակային ներդրումային ֆոնդերի (կանոնների կամ կանոնադրության) գրանցման գործընթացները, ինչպես նաև վերջիններիս գործունեությունը կարգավորվում են ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքով, «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք), ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի 2011 թվականի մայիսի 2-ի թիվ 117-Ն որոշմամբ հաստատված «Ներդրումային ֆոնդի (ֆոնդի կանոնների) գրանցումը, օտարերկրյա ներդրումային ֆոնդի արժեթղթերը Հայաստանի Հանրապետությունում վաճառելու համար նախնական թույլտվություն տրամադրելու կարգն ու պայմանները» [Կանոնակարգ 10/11-ով](#) (այսուհետ՝ Կանոնակարգ 10/11), ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի 2023 թվականի հունվարի 10-ի թիվ 4-Ն որոշմամբ հաստատված «Անձի (ակտիվների համախմբի) ստեղծման կամ գործունեության նպատակը որպես ներդրումային ֆոնդի նպատակ գնահատելու չափանիշները» [Կանոնակարգ 10/33-ով](#) (այսուհետ՝ Կանոնակարգ 10/33), ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 08 օգոստոսի 2023 թվականի թիվ 1 «Ոչ հրապարակային պայմանագրային ֆոնդերի հետ կապված մի շարք հարցերի մասին» պաշտոնական պարզաբանմամբ, ինչպես նաև այլ իրավական ակտերով և նորմատիվ ակտերով:

**ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:** Ներդրումային ֆոնդը իրավաբանական անձ է կամ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված ֆոնդի կառավարման պայմանագրերի կամ նմանատիպ այլ պայմանագրերի հիման վրա ձևավորված ակտիվների համախմբ, որը ստեղծվել և (կամ) գործում (օգտագործվում) է՝ որպես նպատակ կամ հիմնական նպատակներից մեկն ունենալով ներդրողներից հավաքագրված միջոցները միասնական ներդրումային քաղաքականության ներքո արժեթղթերում և (կամ) այլ ակտիվներում կոլեկտիվ ներդրումների միջոցով ապահովել այդ միջոցների վերադարձը ներդրողներին կապիտալի ավելացման, շահաբաժինների և (կամ) այլ ֆինանսական եկամտի տեսքով՝ վերջինների կողմից իրավաբանական անձի կապիտալում (ակտիվների համախմբում) կատարված ներդրումներին համապատասխան և կախված այդ ներդրումների կառավարման արդյունքներից՝ անկախ այն հանգամանքից, թե այդ իրավաբանական անձը (ակտիվների համախմբը) իր հիմնադիր փաստաթղթերում կամ առաջարկի փաստաթղթերում բնութագրվում է որպես «ներդրումային ֆոնդ», թե ոչ, ինչպես նաև անկախ նրանից, թե սահմանված նպատակը և (կամ) գործունեությունն իրականում տվյալ իրավաբանական անձի (ակտիվների համախմբը կառավարող անձի) կողմից իրականացվել է, թե ոչ (այսուհետ՝ ֆոնդ):

[Կանոնակարգ 10/33-ով](#) սահմանվել են վերոնշյալ գործունեությունը որպես անձի (ակտիվների համախմբի) ստեղծման կամ գործունեության նպատակ կամ հիմնական նպատակներից մեկը գնահատելու չափանիշներ:

Ներդրումային ֆոնդերի գործունեությունը չի համարվում «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ներդրումային ծառայությունների մատուցում:

## ՈՉ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԸ.

- կարող է ստեղծվել և իրականացնել Օրենքով նախատեսված գործունեությունը միայն Օրենքով նախատեսված կարգով ֆոնդը (դրա կանոնները) Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցվելու պահից,
- կարող է ստեղծվել պայմանագրային կամ կորպորատիվ ֆոնդի կարգավիճակով,
- կարող է ունենալ ոչ ավելի, քան 49 մասնակից: Մասնակիցների քանակը 49-ից անցնելու դեպքում ոչ հրապարակային ֆոնդը պարտավոր է 90 օրացուցային օրվա ընթացքում Օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով վերագրանցվել որպես հրապարակային ֆոնդ. կամ համապատասխանաբար կրճատել իր մասնակիցների թիվը: Հակառակ դեպքում այն ենթակա է դատական կարգով լուծարման:
- իր կանոնադրության (կանոնների) համաձայն՝ իր կողմից թողարկած արժեթղթերը չի կարող տեղաբաշխվել հրապարակային առաջարկի, այդ թվում՝ բացառապես անորոշ թվով որակավորված ներդրողներին ուղղված առաջարկի միջոցով,
- չի կարող ունենալ բաց բաժնետիրական ընկերության կազմակերպական-իրավական ձև,
- ըստ փայերի (բաժնետոմսերի) թողարկման և հետզնման կառուցակարգի՝ ոչ հրապարակային ֆոնդը կարող է լինել միայն փակ կամ միջակայքային:
- ոչ հրապարակային ֆոնդի դրամական հաշիվը, որն օգտագործվում է ֆոնդի արժեթղթերի տեղաբաշխման կամ մարման ժամանակ ներդրողներից համապատասխան դրամական միջոցներ ստանալու կամ նրանց դրամական միջոցներ վճարելու համար, պետք է բացված լինի Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկում:

## ՈՉ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ.

Հայաստանի հանրապետությունում ոչ հրապարակային ֆոնդ կարող են կառավարել՝

- Ոչ հրապարակային ֆոնդի կառավարման թույլտվություն ստացած իրավաբանական անձինք: Ոչ հրապարակային ֆոնդի կառավարման թույլտվության ստացման գործընթացների վերաբերյալ ուղեցույցին կարող եք ծանոթանալ հետևյալ հղմամբ՝ <https://www.cba.am/hy/lawsinvestment>
- լիցենզավորված կառավարիչները
- Ներդրումային ընկերությունները, որոնք իրավունք ունեն մատուցելու հավատարմագրային կառավարման ծառայություն

**ՖՈՆԴԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄԸ:** Ֆոնդը ստեղծված է համարվում Օրենքով սահմանված կարգով Կենտրոնական բանկի կողմից ֆոնդի (կորպորատիվ ֆոնդի դեպքում) կամ դրա կանոնների (պայմանագրային ֆոնդի դեպքում) գրանցման պահից:

### 1. Փաստաթղթերի ներկայացում և գրանցում:

Ֆոնդի (կանոնների կամ կանոնադրության) գրանցման համար հնարավոր է փաստաթղթերի ներկայացման 2 տարբերակ.

- անմիջապես Կենտրոնական Բանկ՝ էլեկտրոնային տարբերակով՝ ՍԻ-ԲԻ-ԷՅ-նեթ համակարգի միջոցով, անհնարինության դեպքում՝ էլեկտրոնային կրիչով կամ պատվիրված նամակով կամ առձեռն Կենտրոնական բանկ մուտքագրելու միջոցով,

- միջնորդավորված ընթացակարգով՝ կարգավորվող շուկայի օպերատորի առցանց գրանցման համակարգի միջոցով

Փաստաթղթերը ներկայացվում են հայերեն, Յունիկոդ տառատեսակով, «Փի Դի Էֆ» ֆորմատով:

## 2. Անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

Ոչ հրապարակային Ֆոնդի (կանոնների կամ կանոնադրության) գրանցման համար ներկայացվող անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը սահմանված է [Կանոնակարգ 10/11-ով](#)՝ կորպորատիվ ֆոնդի դեպքում՝ 18-րդ կետով, պայմանագրային ֆոնդի դեպքում՝ 26 կետով:

Հարկ է նշել, որ կորպորատիվ ֆոնդի դեպքում ներկայացվում է նաև ֆիրմային անվանման գրանցման հայտ, որին ներկայացվող պահանջները, դրա հետ ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը, ինչպես նաև հայտի քննարկման ու ֆիրմային անվանման և դրա փոփոխությունների գրանցման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են [Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից համատեղ սահմանված կարգով](#):

### ***Կորպորատիվ Ֆոնդի կանոնադրությունը.***

Կորպորատիվ ֆոնդի կանոնադրությունը, ի լրումն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով և «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով տվյալ կազմակերպական-իրավական ձև ունեցող իրավաբանական անձանց կանոնադրությանը ներկայացվող, «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 23-ով սահմանված պահանջների, պետք է առնվազն պարունակի նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով ֆոնդի կանոնների համար նախատեսված պարտադիր դրույթները:

### ***Պայմանագրային ֆոնդի դեպքում՝***

Պայմանագրային ֆոնդի կանոնները պարունակում են ՀՀ Քաղաքացիական Օրենսգրքի 968.4. հոդվածով, ինչպես նաև «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 24-ով սահմանված պահանջները:

## 3. Ֆոնդերի գրանցում:

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է կայացնում ֆոնդի (ֆոնդի կանոնների) գրանցման մասին, եթե ներկայացվել են [Օրենքով](#) և իրավական ակտերով նախատեսված բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը և տեղեկությունները, և առկա չեն ֆոնդի կանոնների գրանցումը մերժելու՝ [Օրենքի](#) հոդված 22-ով սահմանված հիմքերը:

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը մերժում է ֆոնդի (ֆոնդի կանոնների) գրանցումը [Օրենքի](#) 22-րդ հոդվածով սահմանված հիմքերով:

Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումը կայացվում է Օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված ֆոնդի (ֆոնդի կանոնների) գրանցման միջնորդագիրը ներկայացնելու պահից 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

***Կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից կորպորատիվ ֆոնդը ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ:***

#### **4. Գրանցված Ֆոնդերի (Ֆոնդի կանոնների) փոփոխությունների գրանցում:**

Ֆոնդի կանոնադրությունում (կորպորատիվ ֆոնդի դեպքում) կամ կանոններում (պայմանագրային ֆոնդի դեպքում) փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարվելու դեպքում այդ փոփոխությունները և (կամ) լրացումները պետք է 10-օրյա ժամկետում ներկայացվեն Կենտրոնական բանկ:

**Կորպորատիվ ֆոնդի** դեպքում Ֆոնդի կանոնադրությունում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարվելու (կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ հաստատվելու), ֆոնդի կառավարման պայմանագրում, ֆոնդի պահառության պայմանագրում փոփոխություններ կատարվելու, նոր կառավարչի (ֆոնդի գործադիր կառավարումն իրականացնող անձի), նոր պահառուի հետ պահառության պայմանագիր կնքվելու դեպքերում Կենտրոնական բանկը՝ պատշաճ կերպով ներկայացվելուց հետո, 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրանցում է այդ փոփոխությունները և (կամ) լրացումները (նոր խմբագրությամբ հաստատված կանոնադրությունը) կամ նոր պայմանագրերը կամ մերժում է գրանցումը:

Պայմանագրային ֆոնդի դեպքում Ֆոնդի կանոններում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարվելու (նոր խմբագրությամբ կանոնները հաստատվելու), ֆոնդի պահառության պայմանագրում փոփոխություններ կատարվելու, նոր պահառուի հետ պահառության պայմանագիր կնքվելու դեպքերում Կենտրոնական բանկը՝ պատշաճ կերպով ներկայացվելուց հետո, 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրանցում է այդ փոփոխությունները:

***Միջնորդավորված ընթացակարգով գրանցված ֆոնդի կանոնների փոփոխությունները և (կամ) լրացումները կարող են ներկայացվել ինչպես կարգավորվող շուկայի օպերատորի առցանց գրանցման համակարգի միջոցով, այնպես էլ անմիջապես Կենտրոնական Բանկ՝ էլեկտրոնային տարբերակով՝ ՄԻ-ԲԻ-ԷԶ-նեթ համակարգի միջոցով, անհնարինության դեպքում՝ էլեկտրոնային կրիչով կամ պարզվորված նամակով կամ առձեռն Կենտրոնական բանկ մուտքագրելու միջոցով:***

**ՎՃԱՐՆԵՐ:** Ֆոնդը գրանցման համար պետք է վճարի պետական տուրք՝ 40 000 ՀՀ դրամի չափով հետևյալ հաշվեհամարին՝ 900005160826:

Կորպորատիվ ֆոնդի ֆիրմային անվանման գրանցման համար վճարվում է նաև պետական տուրք՝ 5000 դրամի չափով հետևյալ հաշվեհամարին՝ 900005016200:

**Հիշեցում:** Որպես «Փողերի վաճման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն հաշվետվություն ներկայացնող անձ, ֆոնդերը պարտավոր են հաշվառվել ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնում՝ «Փողերի վաճման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 9-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 07.10.2014թ. թիվ 280-Ն որոշմամբ հաստատված «Փողերի վաճման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված հաշվետվություն տրամադրող անձանց հաշվառման կարգ»-ի կետ 5-ի համաձայն: